

ПРАМАЯ ЛІНІЯ
ПАРАІМСЯ З АЛЕРГОЛАГАМ
 Сёння кожны пята жыхар Зямлі церпіць ад розных алергічных праяў. Вядома больш за 20 тысяч алергенаў. І на кожны з іх арганізм чалавека рэагуе па-свойму. Алергія — гэта не абавязкова цяжкая захворванне, напрыклад, бронхіальная астма, але і іншыя хваробы, якія значна зніжаюць якасць жыцця людзей. Алергік, і не толькі яны, змогуць задаць свае пытанні **галоўнаму алерголагу рэспублікі, кандыдату медыцынскіх навук, дацэнту кафедры алергалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людміле Вячаславаўне МАСЛАВАЙ.** «Прамая лінія» з яе ўдзелам пройдзе сёння з 14.00 да 15.30 па рэдакцыйных тэлефонах: (8 017) 292 38 92, 292 38 21.

Прэзідэнт Беларусі даручыў ураду распрацаваць праграму супрацоўніцтва з расійскай АФК «Сістэма»

Прэзідэнт Беларусі даручыў ураду да канца года распрацаваць канкрэтную праграму супрацоўніцтва з расійскай Акцыянернай фінансавай карпарацыяй «Сістэма» з адпаведнымі фінансавымі выкладкамі па кожным праекце. Такую задачу Аляксандр Лукашэнка паставіў 29 кастрычніка на выніках сустрэчы са старшынёй Савета дырэктараў гэтай карпарацыі Уладзімірам Егушчанкаў. Сустрэча адбылася па ініцыятыве расійскага боку.

Беларускі бок лічыць перспектывным выкарыстанне фінансавых, навуковых-тэхнічных і вытворчых патэнцыялаў карпарацыі. АФК «Сістэма» — буйнейшы несыравінны расійскі холдынг, актыўна якая імкліва растуць. Сумарная капіталізацыя даччыных кампаній АФК «Сістэма» набліжаецца да \$50 млрд.

У той жа час карпарацыя даўно працуе на рынку Беларусі — яна з'яўляецца саўладальнікам буйнейшага аператара сатавай сувязі СТАА «Мабільны ТэлеСістэма» (МТС).

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Беларусь мае патрэбу ў інвестыцыях для тэхнічнага пераасначэння і мадэрнізацыі вытворчасці, развіцця сацыяльнай сферы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што беларускі бок гатовы прапанаваць расійскай карпарацыі супрацоўніцтва ў аказанні комплексу навігацыйных паслуг, узаемадапамога ваенна-прамысловага камітэта, у рэканструкцыі міжнароднага транспартнага калідора на ўчастку аўтамабільнай дарогі Бабыруйск — Гомель, а таксама ў развіцці сеткі дыягнастычных цэнтраў, рэалізацыі праектаў у сферы турызму.

Кіраўнік дзяржавы выказаў зацэпаўленасць у інвестыцыях АФК «Сістэма» ў вытворчасць субмік-

ВІНШАВАННЕ ПРЭЗІДЭНТА

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка павіншаваў дырэктара — мастацкага кіраўніка Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра балета Рэспублікі Беларусь народнага артыста СССР Валянціна Елізарава з 60-годдзем.

«Мы цэнім Вашы заслугі не толькі як выдатнага харэографа сучаснасці, але і як грамадскага дзеяча, члена Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, судовага педагога, стваральніка аічыннай балетмайстарскай школы», — адзначыла ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў Валянціну Елізар'еву поспехаў і плённага творчага жыцця.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЧАЛАВЕК-БАЛЕТ

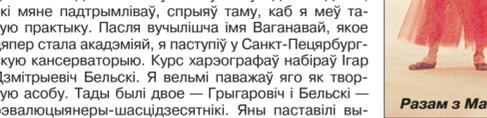
Гэта лёс, інакш не скажаш. Чалавеку ён падаваў талент і любімую працу. Чалавек праз сваю працу дорыць цэлай краіне святы балета. Так мастацтва, якое для многіх здавалася загадкавым, стала карыстацца папулярнасцю, і тыя, хто ніяк не мог яго зразумець, паспрабавалі яго адчуць. І нават ганарыцца тым, што ў беларускае мастацтва да сусветнага ўзроўню, як грамадскі дзеяч і дзяржаўная асоба заўсёды адстойваў пазіцыі высокай культуры ў краіне. Але найперш ён творца, які існуе ў асаблівым вымярэнні, дзе можна займацца «стварэннем свету», свайго для кожнага спектакля, і можна радавацца, калі гэта атрымалася добра...

— Калі вы першы раз адчулі, што цікава не проста танцаваць на сцэне, але прыдумваць свае спектаклі?

— Яшчэ ў харэаграфічным вучылішчы ў маладзых класах я вельмі захапіўся сачыненнем танцаў, нават для сваіх аднакласнікаў ставіў. Быў адзін педагог, які мяне падтрымліваў, спрыяў таму, каб я меў такую практыку. Пасля вучылішча імя Вагановай, якое цяпер стала акадэміяй, я паступіў у Санкт-Пецярбургскую кансерваторыю. Курс харэографіі набіраў Ігар Дамітравіч Бельскі. Я вельмі паважаў яго як творчую асобу. Тады былі двое — Грыгаровіч і Бельскі — рэвалюцыянеры-шасцідзсятнікі. Яны паставілі вы-

датныя балеты, гэта было новае слова ў мастацтве. Мне папаласца, што Ігар Дамітравіч прыняў мяне да сябе на курс. Над паступіла 14 чалавек, а скончыла толькі чатыры. А з гэтых чатырох толькі двое аказаліся тымі людзьмі, якія змогуць быць балетмайстрамі і штосьці стварыць: мой калега Генрых Маёраў, які зараз мастакі кіраўнік Маскоўскай акадэміі харэаграфіі, і кіраўнік Беларускага балета. Апазду пасля кансерваторыі я паступіў на працу ў Беларусь. У мяне другога месца працы не было ніколі.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

Разам з Маяй Плісецай.

«БЕЛКАМУНМАШ»: НОВЫ ТРАЛЕЙБУС

У гэтым годзе на УП «Белкамунмаш» быў выпушчаны першы серыйны тралейбус 4-га пакалення з аўтаномнай крыніцай сілкавання, якая дазваляе праехаць без кантакту з электраправадамі да 5 кіламетраў. Як адзначыў генеральны дырэктар заводу Уладзімір Кароль, пры канструяванні новага тралейбуса былі прыменены рэвалюцыйныя падыходы ў тралейбусабудаванні, у прыватнасці, выкарыстоўвалася прагрэсіўная кампануюча саалона і аргатаваў, якая не мае аналагаў у свеце, ва ўсіх сістэмах устаноўлена перадавая электроніка. Украінска таксама прагрэсіўная CAN-тэхналогія і дыстанцыйны контроль, якія даюць магчымасць

эксплуатацыйныя расходы. Пасажыры жа новы тралейбус здзівіць сучасным дызайнам, зручным кросямі са спецыяльнымі месцамі для інвалідаў, вялікай умшальнасцю і камфартабельнасцю салона. Таксама мадэль распрацавана з улікам забеспячэння максімальнай электрабеспякі машыны.

Галоўны канструктар «Белкамунмаша» Алег Быцко ў салоне новага тралейбуса. Фота Наталі АБЛАЖЭЙ, БЕЛТА.

КУРСЫ ВАЛЮТ	КУРСЫ ЗАМЕЖНЫХ ВАЛЮТ, УСТАНОВЛЕННЫХ НБ РБ з 30.10.2007 г. (для б/н разлікаў)	КУРСЫ ЗАМЕЖНЫХ ВАЛЮТ ДЛЯ БЕЗНАУКІНЬ РАЗЛІКА
1 долар США	2 151,00	Центрабанк РФ
1 еўра	3 099,91	USD
1 латывійскі лат	4 411,40	USD
1 літвійскі літ	897,33	USD
1 чэшская крона	115,18	10 UAH
1 польскі злоты	857,57	1000 BYR
1 расійскі рубель	87,09	EUR
1 украінская грыўня	425,69	EUR

СТУДЭНЦКАЯ АЛЕЯ

Маладыя мамы на прагульцы ў студэнцкім гарадку Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі (г. Горкі).

КАМАНДА ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ ПЕРАМАГЛА ЛЯДОВОУ ДРУЖЫНУ З РЫГІ З ЛІКАМ 9:6

Каманда Прэзідэнта Беларусі перамагла ў хакейным па-ядынку лядовую дружыну з Рыгі з лікам 9:6. Матч праходзіў 27 кастрычніка на лядавой пляцоўцы мінскага Палаца спорту. У ім прымаў удзел і кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка забіў адну шайбу і зрабіў некалькі рэзультатыўных перадач.

БЕЛТА.

Прааналізаваць дасягнутае, скарэктаваць будучыню

У апошнія гады навука атрымлівае ўсё большае значэнне для дынамічнага і ўстойлівага развіцця эканомікі краіны, яе сацыяльнай сферы, нагадаў журналістам першы намеснік старшын Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Уладзімір Нядзілька.

Указам Прэзідэнта Беларусі № 136 зацверджана дзяржаўная праграма інавацыйнага развіцця. Паводле слоў Уладзіміра Нядзількі, яна засведчыла сабой пераход на сістэмнае арганізацыю даследаванняў і распрацовак — ад нараджэння навуковай ідэі і да выпуску серыйнай прадукцыі ў вытворчасці. І з'езд вучоных Рэспублікі Беларусь павінен даць магчымасць прааналізаваць вынікі навінай працы за апошнія 10—15 гадоў і тым жа праблемамі, якія заўважылі задзімленне ў блоку вакуумна-помпавых станцыяў. У гэты час на ферме красс скончылі ранішнюю дойку і прамывалі даільныя апараты. Выкарыстанне падраздзяленні МНС, жанчыны пачалі эвакуацыю жывёлы. Байцы найбольшага падраздзялення, якія падаспелі з пахярна-выратавальнага паста вёскі Дзешчанка, вывелі на вуліцу ўвесь стагак. З полымем цялком справіліся менш чым за паўгадзіны. Ад пахяру пацярпелі дах і 12 квадратных метраў перакрыжжы, дзе вакуумныя помпы. Аператыўна былі ліквідаваны і наступныя здарэння — днём было адноўлена электрабеспячэнне, ішоў рамонт даху, вечарам у будынку малочнатаварнай фермы ўжо даілі стагак.

Інга МІНДАЛІЕВА.

АБЕДАЕМ ПА КАРТЦЫ

У сталічнай гімназіі № 2 для вучняў 2—4 класаў арганізавалі харчаванне па безнавучным разліку. Малыя завялі спецыяльныя карткі, на якія бацькі пералічваюць грошы. Раз у два тыдні камітэт школьнага харчавання складае два варыянты меню, павары разліваюць кошт абедару і паведамляюць бацькам, якую суму неабходна залічыць на картку. У гімназі стварылі таксама і электронны буфет. У будзе толькі натуральныя прадукты. Разлік зноў жа па картцы.

Для бацькоў у такім новавядзенні два безумоўныя плюсы, лічыць дырэктар гімназі Тамара Вечар. Па-першае, не дзевяццадзею кожны раз выдаваць дзесяць грош, бо вядома, на што яны трапяць дэлегатаў і гэсцей з'езда. Усяго плануецца ўдзел каля 2,5 тысячы навукоўцаў (2 тысячы дэлегатаў і 500 гэсцей). Сярод запрошаных — прадстаўнікі Акадэміі навук і іншых краінаў арганізацыі Расіі, Украіны і інш. (у тым ліку і наш сучайчыннік, Нобелеўскі лаўрэат Жарэс Альфэраў).

Вольга ШАЎЧУК, «Мінск-Навіны».

СТАТАК НА ФЕРМЕ ДАІЛІ ўЖО ўВЕЧАРЫ

200 галоў жывёлы былі эвакуіраваны з малочна-таварнай фермы рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Эксперыментальная база імя Катоўскага» ў Уздзенскім раёне. Паведамленне аб пахяру паступіла ад работніц, якія заўважылі задзімленне ў блоку вакуумна-помпавых станцыяў. У гэты час на ферме красс скончылі ранішнюю дойку і прамывалі даільныя апараты. Выкарыстанне падраздзяленні МНС, жанчыны пачалі эвакуацыю жывёлы. Байцы найбольшага падраздзялення, якія падаспелі з пахярна-выратавальнага паста вёскі Дзешчанка, вывелі на вуліцу ўвесь стагак. З полымем цялком справіліся менш чым за паўгадзіны. Ад пахяру пацярпелі дах і 12 квадратных метраў перакрыжжы, дзе вакуумныя помпы. Аператыўна былі ліквідаваны і наступныя здарэння — днём было адноўлена электрабеспячэнне, ішоў рамонт даху, вечарам у будынку малочна-таварнай фермы ўжо даілі стагак.

Сяргей РАСОЛЬКА.

БПМ ўЗРОС. АЛЕ НЯЗНАЧНА

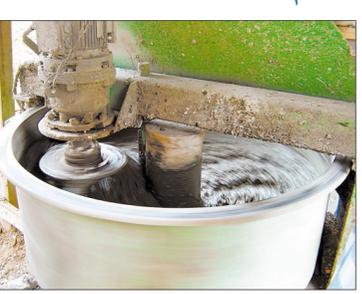
Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, зацверджаны новы памер бюджэту праjectываючага мінімуму ў азнае верасня. З 1 лістапада сярэдняе БПМ на кожнага члена сям'і з 4 чалавек складзе 185 670 рублёў. Між тым, значнаму ў міністэрстве, змяненне сярэдняга бюджэту праjectываючага мінімуму прывядзе да невялікага росту памеру сацыяльных і мінімальных пенсій, а таксама дзіцячых дапамог. Так, пасля індэксацыі з пачатку наступнага месяца «стандартная» дапамога па доглядку дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў будзе адпавядаць 120 690 рублям.

Сяргей ГРЫБ.

Па чутках і аўтарытэце

«пасадзейнічалі» нізкая цана і цёплая восень?

Апошнім часам зноў пайшла пагалоска, быццам бы ёсць праблемы з набыццём грамадзянскіх тых ці іншых будаўнічых матэрыялаў. Нагадаем, што зусім нядаўна — увесну і летам — насельніцтва ўжо сутыкалася з дэфіцытам таго ж цэменту. Сітуацыя пакрысе была выпраўлена, але на гэты спатрэбіўся час, ды і цана на цэмент была крыху павялічана. З сярэдзіны вясны і фактычна да канца лета без праблем нельга было набыць і цэглу: у магазін пры сталічных заводзе будаўнічых матэрыялаў трыба было ехаць к самому адкрыццю, складаліся спісы пакупнікоў. Бывалі выпадкі, калі на аднаго чалавека можна было адрэзаць, 1—1,5 тысячы штакі, а скажам, толькі адзін паддон (350 цэглы) кі нават менш. Каб купіць сілікатныя блокі, увесну трыба было завісаць у чаргу на восень... Ці сапраўды зараз зноў узнік нейкі дэфіцыт? Усё ж масавы будаўнічы сезон (маюцца на ўвазе прыватныя будаўнічыя ці рамонтныя работы грамадзян) у гэтую пару года, як правіла, згортаецца. Асобныя работы, зразумела,

могуць весціся і цэлы год, але, па-першае, унутры памяшканняў, і, па-другое, яго вынік — яны наўрад ці змогуць, як падаецца, аказаць істотны ўплыў на кан'юнктуру рынку будаўнічых матэрыялаў. Мы паспрабавалі разабрацца ў сітуацыі.

Ці можа зараз грамадзянін свабодна купіць цэмент, прынамсі ў магазінах сталіцы? З гэтым пытаннем мы звярнуліся ў аддзел гандлю нехарчовымі таварамі Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама. Яго супрацоўнікі паведамілі нам наступнае.

— Праблема ў тым, што беларускі цэмент ад трох аічынных заводаў каштуе больш чым у два разы менш, чым расійскі ці украінскі. Напрыклад, калі цана на мехадвой 50 кілаграмаў за цэмент беларускай вытворчасці складае 15 600 рублёў, дык за тую ж фасую расійскага ці украінскага — ужо амаль 33 тысячы рублёў (магчыма, гэтым часткова і тлумачыцца адсутнасць будматэрыялу ў індывідуальных прадпрыемствах і юрыдычных асобаў, апошнія пар-

РОЗГАЛАС

У ЛІСТАПАДЗЕ — ПЕРШЫ СНЕГ І ДА МІНУС 10
 Паводле папярэдніх прагнозаў аічынных сіноптыкаў, сярэдня тэмпература лістапада складзе мінус 1,5 — плюс 3 градусаў, што амаль адпавядае кліматычнай норме.

У першыя дні лістапада — паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідрометэапрагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтара Дзмітрый РАБАЎ — месцамі пройдуць дажджы. Уначы ад мінус 1 да плюс 5, а ўдзень — ад 3 да 10 цяпла. Аднак ужо на наступным тыдні — мокры снег, даволі інтэнсіўна апады кажуцца ў паўднёва-ўсходняй палове краіны. Тэмпература паветра да сярэдзіны лістапада будзе складаць ад мінус 4 да плюс 2 градусаў, месцамі ў ясныя і цяжкія ночы — да 5—7 марозу. Дзённая тэмпература ў першыя два тыдні месяца будзе вагацца ад 1 да 8 цяпла. У другой палове лістапада сонечныя дні часцей будуць чаргавацца з перыядамі пахмурнага і дажджлівага надвор'я. Час ад часу будуць назірацца дажджы і мокры снег. Тэмпература паветра ўначы — ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, замаразкі будуць дасягаць мінус 3—10 градусаў. Тэмпература паветра ўдзень будзе галоўным чынам ад 0 да плюс 6.

Сяргей КУРКАЧ.

«ПОДЗВІГ» НЕЦВЯРОЗАГА «ТЭРАРЫСТА»

У мінулую суботу ў Мінску ачмураўлі ад гарэлі «тэрарыст» захапіў у закладнікі сваіх... гэсцей.
 Як паведамілі «Звязды» ва ўпраўленні ўнутраных спраў Савецкага раёна сталіцы, падзеі ў той выхадны дзень разгортваліся наступным чынам. Прыняўшы не адну сотню грамаў гарэлі, 33-гадовы бізнэсмен вырашыў прадуючы банкёт у асяроддзі прыгожых панэлек. Вылікаў таксі і паехаў на пошuku. Непадальк ад плошчы Перамоў заўважыў на вуліцы дзюж дзюжч. Спыніўся, запрапіў у гэсі. Паненкі пагадзіліся і неўзабаве вельмі аб гэтым пашкадавалі. Гаспадар пасля чарговай доўга спітнага пачаў гаварыць сабе вельмі аргосіна. Калі ж дзюжчаты спрабавалі пакінуць негасцінныя апартаменты, то высветлілася, што дзюжчаты змкненья, а ключы ў іх п'янага сабутьлініка. Той неўзабаве распразаўся яшчэ больш: скапіў нож, праставіў яго да горла адной з дзюжчаты і запатрабаваў выкуп — на 200 долараў з кожнай закладніцы. Зразумела, што «тэрарыст» не жартуе, дзюжчаты пачалі прасіць, каб ён адпусціў кагосьці з іх за грашыма, паколькі патрэбнай сумы ў іх пры сабе не было. «Захопленні» пагадзіўся на такія ўмовы і адпусціў адну з закладніц на выкуп. Яна тэрмінова патэлефанавала ў міліцыю і паведаміла аб усім.

На месца здарэння напачатку выехалі міліцыянеры раённага аддзела Дэпартамента аховы і паспрабавалі ўгаварыць «тэрарыста» добраахвотна адпусціць закладніц. Аднак перамовы скончыліся безвынікова. Тады да справы падключыліся байцы антытэрарыстычнага спецадраздзялення «Алмаз» МУС Беларусі. Спецадззялцы штурмам узалі кватэру і абшэшкодзілі зланычун. Закладніца не пацярпела.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

СЕЗОН ПАЛЯВАННЯ НА ПУШНЫХ ЗВЯР'У

Згодна з Правіламі вядзення палюўнага гаспадаркі і палявання, з першай суботы лістапада ў краіне пачынаецца чарговы асенне-зімовы сезон палявання на пушных палюўных жывёл усімі дазволенымі спосабамі (загонам, з засады, з падыходу, у тым ліку з палюўнымі сабакамі). Дожыцця ён будзе да апошняй нядзелі студзеня.

Як удакладнілі ва ўпраўленні палюўнага гаспадаркі Міністэрства лясной гаспадаркі, паляваць можна будзе на андатру, зайца-беляка і зайца-русака, лясную і каменную куніцу, ляснога тхара, амерыканскую норку, гарнаста, ласку, звычайную ваўверку. У светлы час сутак будзе дазволена здабываць жывёлу любога полу і ўзросту.

Адначасова, удакладнілі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёлнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, па 15 снежня працягваецца летне-асенні сезон палявання на вадаплаўную і баравую дзічыну, пералёўку, вальдшнепа, галубоў шышкі і вярхіра, рабчыка і шэрую курапатку; асенне-зімовы сезон палявання на лася, высакароднага аленя, дзіка, казулю любога полу і ўзросту ўсімі дазволенымі спосабамі (загонам, з засады, з падыходу, у тым ліку з палюўнымі сабакамі), на зайцоў з ганчакімі і хартамі (якія маюць палывы дыплом), а таксама на бобра і выдру.

Сяргей РАСОЛЬКА.

БПМ ўЗРОС. АЛЕ НЯЗНАЧНА

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, зацверджаны новы памер бюджэту праjectываючага мінімуму ў азнае верасня. З 1 лістапада сярэдняе БПМ на кожнага члена сям'і з 4 чалавек складзе 185 670 рублёў. Між тым, значнаму ў міністэрстве, змяненне сярэдняга бюджэту праjectываючага мінімуму прывядзе да невялікага росту памеру сацыяльных і мінімальных пенсій, а таксама дзіцячых дапамог. Так, пасля індэксацыі з пачатку наступнага месяца «стандартная» дапамога па доглядку дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў будзе адпавядаць 120 690 рублям.

Сяргей ГРЫБ.

Павялічанаму попыту на цэмент

дзкі спецыялісты нароўні з усімі вядзійпералічанымі прычынамі гаворачы таксама аб масавай індывідуальнай забудове сярод грамадзян і спрыяльнымі для будаўніцтва ўмовам надвор'я восені.
 Адказваючы на пытанне адносна наяўнасці ў магазінах горада цэменту на гэты час, спецыялісты патлумачылі, што ў продажы ён, безумоўна, ёсць.
 — На раніцу паднялася ў магазінах меласа 188 тон гэтага будматэрыялу. Шчыра скажам, няшмат. Летам, напрыклад, запасы цэменту ў гандлі даходзілі да 2,5 тысячы тон.
 Пасля гэтага мы патэлефанавалі ў аддзел прамысловых матэрыялаў Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва.
 — Як зараз вядуцца пастаўкі цэменту ў гандаль?
 — Калі гаварыць у цэлым, пастаўкі цэменту ў гандаль для патрэбы грамадзян ажыццяўляюцца згодна з раней зацверджанымі аб'ёмамі. Больш за тое, дадаткова да гэтых лічбаў у магазіны краіны была пастаўлена яшчэ пэўная колькасць цэменту, — паведаміў суразмоўца.
 — Ці можна зараз гаварыць пра пастаўкі ажыятажы палыт на гэты будаўнічы матэрыял? Калі так, у чым, на ваш погляд, яго прычына?
 Каб задаволены павялічаны попыт, гандаль прасіць аб дадатковых пастаўках...
 — Вы маеце рацыю, пэўны ажыятаж з боку насельніцтва адзначаецца. На мой погляд, паспрыялі яму ўмовы надвор'я сёлётайной восені. Паглядзіце, які яшчэ цёпла, таму многія, карыстаючыся выпадкам, імкнучыся выкарыстаць яго мага больш аб'ём будаўнічых ці рамонтных работ. З надыходам пахаладанні сітуацыя павіна выпраўляцца...
 — Што да гандлю, дык ён сапраўды запрапіў дадатковы пастаўкі цэменту. Але выканаць іх праблема выдатна, праз яго вядуцца вагонныя пастаўкі цэглы для аграпраддукцыі, а таксама аздабляюцца складанні будаўніцтва. Дарэчы, цана на гэты будаўнічы матэрыял не мянялася з 16 верасня.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Фота Сяргея ХАЛАДЦІПНА, БЕЛТА.

«ГЭТА Я — ПАШТАЛЬЁН АЛЕСІК!»

З рою ўжо сцёртых, але па-ранейшаму такіх яркіх здзічэных успамінаў, мы з лёгкасцю можам выхапіць лубы. Вось і зараз дастакова было напісаць тэзіс словы, і я бачу, як мы, малечы, штохвіліны высюваем свае «доўгія» насы за браму, каб паглядзець, ці не ідзе па разбітай вясковай вуліцы наша паштальёнка. Заўсёды чакалі гэтую немаладую жанчыну з вялізнай скура-ноў торбай «цераз плячо», каб атрымаць з яе рук свежую газету, якая яшчэ захаўвала на старонках пах друкарскай фарбы, і з крыкам «Мама, мама! Газета прыйшла!» навяперадкі бегчы дадому. Паштальёны мы па-дзіцячым зайдорвалі: гэта ж колькі ў яе газет — чытай якія хочаш! Да таго ж заўсёды думалі, што менавіта паштальён вырашае, каму прынесьці газету, каму ліст, а чый двор увуогле абсыці.

Аляксандр АЛЕСІК, Фандра аўтара.

Дзіцячыя успаміны ажылі ў памяці невыпадкова — днямі сам паспытаў паштальёнскага хлеба. З месцам правядзення журналісцкага эксперыменту вызначыўся адроз: родная вёска. Хіба ж ёсць на зямлі іншае месца, дзе ты ведаеш кожную вайбоўню на дарозе, кожны паварот і завулак і, што галюнае, кожнага чалавека. Для паштальёна ж веданне мясцовасці — прафесійны абавязак. Рабочыя дзень у паштальёнаў розных вузловаў пачынаецца ў розны час. Усё залежыць ад таго, у колькі гадзін прыходзіць пошта. Я свайго «зорнага часу» дачкакаўся недзю а палове аднаццатай, калі разам з двума калагемі падвясіла разгруківаць машыну з надлісам «Пошта». Наслі, як ім дзіна, каробкі з макаронаў, грэчкай, рысам, алеям, вафлямі з зэфірам. І толькі пасля такой харчовай разгрукі машына наразілася на свет мех з карэспандэнцыяй. Пачынаецца сапраўдная работа паштальёна — саргіроўка. Газеты дзесяцкі паміж паштальёнаў згодна з колькасцю падліскаў на тое ці іншае выданне. Потым ідзе непасрэднае размеркаванне газет па падлісках: хтосьці вылісае толькі «Советскую Белоруссию», а нехта яшчэ ў дадатак і «Царкоўнае слова». Каб не заблітацца, я звяртаюся па дапамогу да «хадкавіч» (звычайны сшытак, у якім адзначана прозвішча кожнага падліска і назвы газет, якія ён вылісае). У добрым «хадкавіч» прозвішчы размешчаны ў тым парадку, у якім паштальён звычайна абходзіць двары. Сёння работы няма, — разважваю паштальён з дзесяцігадовам востхам Раіса Алесік, — вост калі «раёнкі» ёсць, тады больш складана. Яна ж амаль у кожную хату ідзе. Ды і то за сталкі часу мы на памяць ведаем усіх падліскаў, тыя ж звычайна не здраджваю сваім газетам. Вось узьць, напрыклад, гэта выданне, — жанчына дастае са стосу гадзе свежы нумар «Звязды». — Газету ў нашым аддзяленні сувязі адзінаццаты чалавек вылісае. Прыкмы ён за жыццё менавіта да гэта. Прынёсшы яму пенсію, а ён так і кажа: «Вылішы мне, Раевка, маю газету». Я ж ужо ведаю, што гэта за яна. Ды і ўвогуле з пенсіянерамі ў плане падліскаў прасцей, чым з моладдзю. Прынёс пенсію, адрозу аформіў падліску. А моладзь, скажу, не вельмі любіць чытаць.

Не любіць моладзь і пісаць лісты: у дзень на аддзяленне сувязі рэдка прыходзіць больш як дзесяць лістоў, ды і тыя ў асноўным адрасаваныя ў вёскі.

Аляксандр АЛЕСІК, Фандра аўтара.

Маларыцкі раён.

Каментарый начальніка Маларыцкага раённага вузла паштовай сувязі Генадзя Фёдаравіча АЛЕСЕЮКА: — На сёння ў раёне працуе 47 паштальёнаў. Гэта палова ўсяго штату раённага вузла паштовай сувязі. З іх — 42 вясковыя паштальёны, якія абслугоўваюць 77 населеных пунктаў. Што ж датычыцца крытэрыяў, па якіх праходзіць адбор на работу, то тут, у першую чаргу, улічваецца спецыфіка работы: паштальён — гэта той, хто працуе з людзьмі. Ён павінен умець знаходзіць агульную мову з тым, каму аказвае паслугу. Па-другое, будучы паштальён павінен быць адказным, так як пошта — вельмі складаная служба. У нас усё разлічана па хвілінках. Па-трэцяе, палючы чалавеку дзявядзятка працаваць з грашмыма і матэрыяльнымі каштоўнасцямі, пры прэміе на работу абавязкова сочыць, каб у канцыдата не было крымінальнага мінулага. На ўстахках, дзе шмат раскіданых па лесе маленькіх вёскаў, практыкуем прыпынкі матадзастаўкі: з горада ў аддзяленне сувязі прыходзіць машына, якая забірае паштальёна і аб'язджае з ім вёскамі. Так, работа ў паштальёнаў складаная, але ж калі звярнуцца да статыстыкі, то можна прасачыць, што за апошні квартал цяжкасць кадраў складала толькі 4,5 працэнта. Ды і то гэта больш датычыцца горада, а не вёскаў.

У Гомелі прайшоў апошні ў гэтым сезоне вясны кірмаш-распродаж агародніны, які і завяршыла для гамельчан нарыхтоўку гародніны на зіму. Шасць выхадных з сярэдзіны верасня да канца кастрычніка на Цэнтральнай плошчы Гомеля быў арганізаваны продаж агародніны для жыхароў горада ад прыватных і дзяржаўных сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Гомельскай вобласці. Гамельчане мелі магчымасць набыць у гэтыя дні па зніжаных цэнах і з дастаўкай на дом розную сельскагаспадарчую прадукцыю — ад традыцыйнай агародніны, якой запасаюцца на зіму (бульбы, морквы, буркоў і капуста) да саджанцаў, насення і дэкаратывных раслін для прысадзібных участкаў. І, як гаворыцца, толькі гультый не скарыстаў такім выпадкам запасацца гароднінай на зіму. НА ЗДЫМКУ: рабочы камбінат кааператывнай прадукцыі Буда-Кашалёўскага раёна Аляксандр САЗОНАў дастаўляе купленую гародніну прама да аўтамабіля пакупніка.

Крымiнал, здарэнні Крадучь рыбу і апоўначы, і апоўдні

Пры правярцы інфармацыі, якая паступіла, а палове першай гадзіны ночы на сажалках рыбгаса «Ляхва» работнікамі Мікашэвіцкай мікраайспекцыі аховы жыўляльнага і расліннага свету быў затрыман электратрансміцёр Беларускай чыгункі з Мікашэвічаў. Што ён рабіў у гэтым месцы і ў такі час? З дапамогай дзвюх сетак агульнай даўжынёй 80 метраў паспеў скрасці каля 62 кілаграмаў рыбы. Матэрыялы па гэтым выпадку накіраваны ў Лунінецкі РАУС. Двух браканьераў (абодва — беспасцоўныя) за тым жа заняткам застелі апоўдні на возеры Нальчэдра Расонскага раёна дзяржінспектары Расонскай мікраайспекцыі. У іх было канфіскавана 14 сетак агульнай даўжынёй 920 метраў і рыба вагой 18 кілаграмаў. На месца выклікалася следча-аператыўная група мясцовага РАУС. Пракуратурай раёнскага раёна ўзбуджана крымінальная справа. Парушальнікам прад'яўлены іск у памеры звыш 1,5 мільёна рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Спрэчныя нататкі ГРЭХ І ПАКАРАННЕ

Калі ў шматдзетнай сям'і людзей выпіць толькі бацька, то дзеці з'яўляюцца будучымі дэджанамі, а вост прагнасць да гарэлкі і маці прыводзіць да незваротных наступстваў. Як правіла, дзятка адраўляюць у дачы-інтэрнаты, а бацькоў пазбаўляюць праваў. У такіх выпадках людзі найперш асуджаюць маці, і гэта зразумела.

У адным з раёнаў Брэстчыны па гэтай прычыне з вясковай сям'і забралі пяцірачных дзятку і «пяраскідалі» па розных школах і дамах-інтэрнатах. Нехта з дзятку апынуўся ў Кобрыве, другія ў Ястрэбелі ды Ганцавічах, хоць усіх дзятку можна было б і не разлучаць, але гэта да слова. Калі бацькоў пазбаўляюць праваў, то маці кудысьці знікла, а потым аказалася, што жанчына стала працаваць пры манастыры. Менавіта гэты факт у часткі людзей, найперш вернікаў, змяніў уступленне да жанчыны. Маўляў, яна раскаялася і пайшла сваю грэх замольваць, і тут толькі Бог ёй судзіў. У гэтых разважаннях ёсць здаровы сэнс. Ва ўсім разе, жанчына кінула п'ян, але ж ёсць і іншая думка. У аддзеле адукацыі райвыканкома лянца, што шлях, які выбра-ла жанчына, самы лягкі. Ці не лепшае было б, каб яна пастаралася выправіць сітуацыю і вярнула сабе дзятку, бо тым бэ бацькоў ды братоў і сябрэў не зусім добра? Першае меркаванне зводзіць з рэлігійных канонаў. За грэх да-вядзецца адказаць, калі не на гэтым, то на тым свеце перад Уся-вышнім. Праўда, грахі адпускаюць, а на зямлі, толькі неабходна праісці адвядзеную працу. Другая пазіцыя — свецкая, дзе грэх трактуецца як прывінасны ці злачынасны, і чалавек, які сарга-завіў, павінен панесці пакаранне. І, безумоўна, на гэтым свеце. Здавалася б, пытанне закрыта, будаўляючы да гэтага ці зла-ды вайсковай службы. Яна ў рада-вога пехацінца складалася з не-калькіх элементаў, што паўтаралі-ся з дня ў дзень. Бег — ранняю 3 кіламетры, а потым ці днём, ці ноччу на палігоне. А ў іздзелю ў час спар-тыўнага свята яшчэ 17 км з поўнай выкладкай. Стрэльбы. Ну, і капан-не. Здаецца, простыя рэчы — тран-шэя, акуп. Наступаем на палігоне дзе хуткім крокам, дзе падбегам. Гадзіну, другую, трэцюю... І раптам каманда спыніцца. Заняць абаро-ну, акапацца. Дзе заспепа цыбе гэта каманда, там і пачынаецца капашь малой сапёрнай рыдлёўкай, якая б'е салдата па сцёгнах практычна на працягу ўсёй службы. Лішчыца, што мы капаем акуп пад агнём праціўніка. Таму спачат-ку выкапаецца ён для стральбы лежачы. Глыбінёй каля 30 санты-метраў. Калі на задуме вучэнню мы пераходзім да абароны надоўга, то акуп паглыбляецца для стральбы з калена, потым — стоячы, недзе да 150 сантыметраў. Сперад акупа робіцца бруствер, для абароны ад кулі і асколкаў. Прышлоў слова да нас ад ваўнянай наці. Brustwehr — з нямецкай засцэрога грудзей. Калі індывідуальныя аковы гатовыя, яны злучаюцца між сабою канава-мі-траншэямі. За два гады службы толькі адзін раз бачыў спецыяль-ную машыну, якая выравала тран-шэі, нам заставалася толькі падрэ-заць іх. А два гады — рыдлёўка. Да таго ж экіпаж баявой машыны пыхоты, якая стаіць побач з пазіцы-яй аддзялення два чалавекі. Яны самі не ў сіле выкапаць акуп для вялікай машыны. Баромся ўсе, за-копаем БМП па гармату, задура ро-біцца спецыяльныя сціл, ападар, для ўезду і выезду машыны з аку-па. Падглядуць па слоўніку. Гэта ужо з французскай. Арагелле — уезд. А потым трэба пракопваць траншэі ў паўднёвым напрамку. Так што мазалі ў пехацінца невядомыя. Помню, на Гожа-Парэанскім палігоне ля Не-мамы мы закопваліся ў зямлю цэ-лы месяц. Нават траншэі жэрджамі абшывалі.

Простыя рэчы

У апошні час у жыхароў маіх Пастаў, якія хочуць знайсці да-датковы заробак альбо проста не маюць пастаяннага заробку, з'явілася магчымасць зарабіць на досыць новым участку. Праў-да, папрацаваць дзвядзятца з рыдлёўкай, бо неабходна будзе капаць канаву.

Справа ў тым, што ў райцэн-тры актыўна ідзе правядзенне ў прыватныя дамы гараджан пры-чарнога газу. Ахвотнікі з адной ці некалькіх вуліц, у якіх ёсць не пя-чына, а паравое ацяпленне, скла-даюцца ў спецыяльныя каапера-ты. Даволі доўга гэта каштуе, але ты, які хоча папелшыць свае бытавыя ўмовы, хапае. Па вуліцы канавы ці траншэі для пракладкі трубы капаецца спецыяльная тэх-ніка. А вост ад вуліцы да свайго дома чалавек павінен выкапаць ка-наву сам. Пенсіянеры, ды і людзі, якія проста не хочуць займацца фі-зічнай працай, наймаюць работні-каў. Ёсць нават цэлыя брыгады, якія спецыялізуюцца на гэтым. Праца нялёгка: канава такая па-вінна быць паўтара метра глыбіні, ну а шырыня — каб капач мог там развярнуцца. Добра, калі капашь выпадае на гародзе, агародчыку. А калі на ўтагтаным дварышчы? А калі і асфальт натрапіцца. Тут ужо трэба папрацаваць.

Увогуле ж рэдка можна сустрэць чалавека, які б у сваім жыцці не ка-паў канаву. Пачынаючы з ранняга дзяцтва — маленькай лапатак, у пясочніцы пад брыком. Потым у падлеткавым узросце, спускаючы з лужыц у дварышчы каля бачыкавай ці дзвядзювай часткі дажджаво-вай. А зімоку, расчышчаючы ў снезе дарожкі — таксама спецыялізаваныя канавы. А ў час юначых паходаў на прыроду абавязкова абкопвалі па-ляты канавкамі, каб у час нечака-нага начнога дажджу не прачнуцца ў лужыне. Мне асабіста даліся ў знакі ка-навы, аковы ды траншэі за два га-

Кватэрнае пытанне Зона быць павінна

Мы жывём у драўляным, двухкватэрным доме, непадалёк ад якога збіраюцца адкры-ваць рынак. Па санітарных нормах на якой адлегласці ад жылля гэта можна рабіць? Сам'я Саўчанка, Лунінецкі раён. Узвядзенне гандлёвых аб'ектаў на тэрыторыі населеных пунктаў павінна ажыццяўляцца ў ад-паведнасці з генеральнымі планами і дэталёвымі планами забудовы. У адпаведнасці з артыкулам 50 Закона «Аб ар-хітэктурнай, горадабудунай і будаўнічай дзей-насці ў Рэспубліцы Беларусь» у жылых зонах (тэ-рыторыі, прызначаныя для забудовы жылымі да-мамі) дапускаецца, у прыватнасці, размяшчэнне асобна стаячых аб'ектаў сацыяльна-культурнага назначэння, бытавога абслугоўвання насельні-цтва і іншых аб'ектаў, для якіх не патрабуецца ўста-наўленне санітарна-ахоўных зонаў і дзейнасць якіх не аказвае шкоднага ўздзеяння на наваколнае асяроддзе (шум, вібрацыя, магнітныя палі, рады-яцыйнае ўздзеянне, забруджванне глебы, паветра, вады і іншае шкоднае ўздзеянне). Што датычыцца аб'ектаў гандлю, то ў адпа-веднасці з Санітарнымі правіламі і нормамаі 10-5 РБ 2002 (падпункт 5.4) санітарна-ахоўная зона для рынку павінна складаць 50 метраў.

Чым атруціліся ШКОЛЬНІКІ?

У Віцебскай абласной клініч-ную бальніцу ў таскікалагічнае ад-дзяленне шпіталізавалі вучня 8-га класа і яго знаёмуў 7-класніка. Высветлена, што яны дома ў хлоп-чыка ў віцебскай кватэры атруцілі-ся пакуль што не вядомым рэчыв-ам. Вядзецца праверка гэтага факта.

ТУЮ СКРАЛІ

— 27 саджанцаў туі скралі з майго прысадзібнага участка, — паведаміла ў Пастаўскі РАУС мяс-цовае жыхарка. Узбуджана крими-нальная справа.

Аляксандр ПУХАНСКИ.

«Звязда» ўзяла праблему...

«Звязда» ўжо двойчы (у нумарах за 10 ліпеня і 3 кастрычніка) расказвала аб сітуацыі, якая складалася ў ААТ «Наваельненскі мікраайграснаб» Дзятлаўскага раёна. Нагадаем: з-за спынення паставак дызпаліва гатаму прадпрыемству там былі вымушаны спыніць вытворчасць дызельнага біяпаліва з выкарыстаннем распавага алею спецыяльнай ачысткі. І гэта — нягледзячы на тое, што вядомай рэкламацы на якасць новага айчыннага прадукту ад яго спажыўцоў (эксплуатацыйныя выпрабаванні праводзіліся на тэхніцы больш чым 90 прадпрыемстваў Гродзеншчыны на працягу пяці гадоў) не было.

Паводле некаторых меркаван-няў, прычына «тармажэння» ў тым, што пакуль яшчэ не забяспечана здаровае канкурэнцыя, каб не прасоўваць нейкую адну тэхнало-гію, а ў спабарніцтве ідэй, пасля правядзення параўнальных экс-плуатацыйных выпрабаванняў плавачае шыроку прамысловую вытворчасць найбольш эфектыў-най для беларускай эканомікі ві-даў паліва. Хоць і ў Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі, і ў Міністэрстве эканомікі, мяр-куючы па іх адказах рэдакцыі, якія былі прыведзены ў папярэднім ар-тыкуле, не робяць стаўку на той ці іншы тэхналагічны накірунак вы-карыстання распавага алею ў якасці кампанента для атрыман-ня дызельнага біяпаліва. Дзярж-стандарт і падпарадкаваным яму дзяржаўным арганізацыі не выда-валі прадлісаннага ад забароне вы-творчасці і рэалізацыі біядзель-нага паліва ў Наваельні. Яе знайшла падстаў для забароны і Мжкведамасная група Савета Бяс-пекі Рэспублікі Беларусь. І тым не менш...

Рэдакцыя атрымала адказ на артыкул «Палкі ў колы» з канцэр-на «Белнафтахім», які па роду сваёй дзейнасці не можа не мець дачынення да паставак дызпаліва ў тым ліку і Наваельнінскім мікраайграснабу, дзе без яго, на-туральна, немагчымы выпуск бія-дзельна. Канцэрн «Белнафтахім» вы-казвае ўдзячнасць рэдакцыі газе-ты «Звязда» за ўвагу да актуаль-нага ў цяперашні час пытання па-ка, а як толькі адчулі слабасць улады, з'явілася надзея пазбегнуць пакарання: ген, закладзены Пры-родой, завяў пры сабэдзены. Грамадства не можа маральна функцыянаваць, абіраючыся на тая паніцы, як грэх, пакаян-не, кара Божа. Яны, безумоўна, важныя ў маральна-выхавальным плане, але правахоўныя структу-ры, якія абіраючыся на Закон сёння, больш эфектыўныя.

Не будзем забываць і пра псі-халагічны фактар. Зайбодка (калі ён не хворы) ужо не здолее жыць як раней. Учыненае злачынаства будзе пастаянна яго непакоіць (боязь па-станяна і). І здаецца, што чалавек ідзе ў царку ці той жа манас-тыр качацца і замольваць свой грэх. Але пакаўшы руку на пашчу, ра-зумеючы чалавека, які пайшоў на такі крок, усё ж трэба прынаць, што тут прысутнічае факт мала-душна. Замольваць грэх — гэта усё ж не тое, што паўстаць перад судом і адправіцца ў турму. Ва ўсім разе, такі крок быў бы больш правільным, а пакаянне поўным.

Вяртаючыся да пачатку размо-вы і не папракаючы жанчыну, што яна паддалася ў манастыр, паста-вына пытанне: «А хіба дадаваць і вы-хоўваць дзятку — гэта не бага-ўтоўная справа?» Можна, яна вышэй за любое пакаянне і малітву?

Жыццё — рэч суровая і часам патрабуе ад чалавека вялікіх нама-ганняў і самададчы. Магчыма, схаваліся за манастырскімі сце-намі, чалавек спрабуе ўцячы ад са-бе і сацыяльнай і штодзённым праб-лем. Але ж праблема тыя не знікаюць і іх нехта павінен вырашаць. У да-дзеным выпадку праблема дзятку на сябе ўзяла дзяржава.

Маці моўліца, а дзеші — сіроты. А гэта па-бацька?

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

«ПАЛКІ Ў КОЛЫ»

«Звязда» ўжо двойчы (у нумарах за 10 ліпеня і 3 кастрычніка) расказвала аб сітуацыі, якая складалася ў ААТ «Наваельненскі мікраайграснаб» Дзятлаўскага раёна. Нагадаем: з-за спынення паставак дызпаліва гатаму прадпрыемству там былі вымушаны спыніць вытворчасць дызельнага біяпаліва з выкарыстаннем распавага алею спецыяльнай ачысткі. І гэта — нягледзячы на тое, што вядомай рэкламацы на якасць новага айчыннага прадукту ад яго спажыўцоў (эксплуатацыйныя выпрабаванні праводзіліся на тэхніцы больш чым 90 прадпрыемстваў Гродзеншчыны на працягу пяці гадоў) не было.

Паводле некаторых меркаван-няў, прычына «тармажэння» ў тым, што пакуль яшчэ не забяспечана здаровае канкурэнцыя, каб не прасоўваць нейкую адну тэхнало-гію, а ў спабарніцтве ідэй, пасля правядзення параўнальных экс-плуатацыйных выпрабаванняў плавачае шыроку прамысловую вытворчасць найбольш эфектыў-най для беларускай эканомікі ві-даў паліва. Хоць і ў Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі, і ў Міністэрстве эканомікі, мяр-куючы па іх адказах рэдакцыі, якія былі прыведзены ў папярэднім ар-тыкуле, не робяць стаўку на той ці іншы тэхналагічны накірунак вы-карыстання распавага алею ў якасці кампанента для атрыман-ня дызельнага біяпаліва. Дзярж-стандарт і падпарадкаваным яму дзяржаўным арганізацыі не выда-валі прадлісаннага ад забароне вы-творчасці і рэалізацыі біядзель-нага паліва ў Наваельні. Яе знайшла падстаў для забароны і Мжкведамасная група Савета Бяс-пекі Рэспублікі Беларусь. І тым не менш...

Рэдакцыя атрымала адказ на артыкул «Палкі ў колы» з канцэр-на «Белнафтахім», які па роду сваёй дзейнасці не можа не мець дачынення да паставак дызпаліва ў тым ліку і Наваельнінскім мікраайграснабу, дзе без яго, на-туральна, немагчымы выпуск бія-дзельна. Канцэрн «Белнафтахім» вы-казвае ўдзячнасць рэдакцыі газе-ты «Звязда» за ўвагу да актуаль-нага ў цяперашні час пытання па-ка, а як толькі адчулі слабасць улады, з'явілася надзея пазбегнуць пакарання: ген, закладзены Пры-родой, завяў пры сабэдзены. Грамадства не можа маральна функцыянаваць, абіраючыся на тая паніцы, як грэх, пакаян-не, кара Божа. Яны, безумоўна, важныя ў маральна-выхавальным плане, але правахоўныя структу-ры, якія абіраючыся на Закон сёння, больш эфектыўныя.

Не будзем забываць і пра псі-халагічны фактар. Зайбодка (калі ён не хворы) ужо не здолее жыць як раней. Учыненае злачынаства будзе пастаянна яго непакоіць (боязь па-станяна і). І здаецца, што чалавек ідзе ў царку ці той жа манас-тыр качацца і замольваць свой грэх. Але пакаўшы руку на пашчу, ра-зумеючы чалавека, які пайшоў на такі крок, усё ж трэба прынаць, што тут прысутнічае факт мала-душна. Замольваць грэх — гэта усё ж не тое, што паўстаць перад судом і адправіцца ў турму. Ва ўсім разе, такі крок быў бы больш правільным, а пакаянне поўным.

Вяртаючыся да пачатку размо-вы і не папракаючы жанчыну, што яна паддалася ў манастыр, паста-вына пытанне: «А хіба дадаваць і вы-хоўваць дзятку — гэта не бага-ўтоўная справа?» Можна, яна вышэй за любое пакаянне і малітву?

Жыццё — рэч суровая і часам патрабуе ад чалавека вялікіх нама-ганняў і самададчы. Магчыма, схаваліся за манастырскімі сце-намі, чалавек спрабуе ўцячы ад са-бе і сацыяльнай і штодзённым праб-лем. Але ж праблема тыя не знікаюць і іх нехта павінен вырашаць. У да-дзеным выпадку праблема дзятку на сябе ўзяла дзяржава.

Маці моўліца, а дзеші — сіроты. А гэта па-бацька?

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Рэдакцыя атрымала адказ на артыкул «Палкі ў колы» з канцэр-на «Белнафтахім», які па роду сваёй дзейнасці не можа не мець дачынення да паставак дызпаліва ў тым ліку і Наваельнінскім мікраайграснабу, дзе без яго, на-туральна, немагчымы выпуск бія-дзельна. Канцэрн «Белнафтахім» вы-казвае ўдзячнасць рэдакцыі газе-ты «Звязда» за ўвагу да актуаль-нага ў цяперашні час пытання па-ка, а як толькі адчулі слабасць улады, з'явілася надзея пазбегнуць пакарання: ген, закладзены Пры-родой, завяў пры сабэдзены. Грамадства не можа маральна функцыянаваць, абіраючыся на тая паніцы, як грэх, пакаян-не, кара Божа. Яны, безумоўна, важныя ў маральна-выхавальным плане, але правахоўныя структу-ры, якія абіраючыся на Закон сёння, больш эфектыўныя.

Не будзем забываць і пра псі-халагічны фактар. Зайбодка (калі ён не хворы) ужо не здолее жыць як раней. Учыненае злачынаства будзе пастаянна яго непакоіць (боязь па-станяна і). І здаецца, што чалавек ідзе ў царку ці той жа манас-тыр качацца і замольваць свой грэх. Але пакаўшы руку на пашчу, ра-зумеючы чалавека, які пайшоў на такі крок, усё ж трэба прынаць, што тут прысутнічае факт мала-душна. Замольваць грэх — гэта усё ж не тое, што паўстаць перад судом і адправіцца ў турму. Ва ўсім разе, такі крок быў бы больш правільным, а пакаянне поўным.

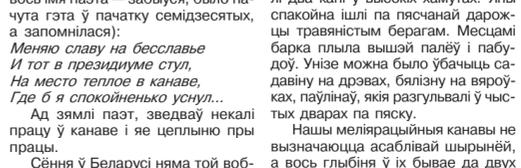
Вяртаючыся да пачатку размо-вы і не папракаючы жанчыну, што яна паддалася ў манастыр, паста-вына пытанне: «А хіба дадаваць і вы-хоўваць дзятку — гэта не бага-ўтоўная справа?» Можна, яна вышэй за любое пакаянне і малітву?

Жыццё — рэч суровая і часам патрабуе ад чалавека вялікіх нама-ганняў і самададчы. Магчыма, схаваліся за манастырскімі сце-намі, чалавек спрабуе ўцячы ад са-бе і сацыяльнай і штодзённым праб-лем. Але ж праблема тыя не знікаюць і іх нехта павінен вырашаць. У да-дзеным выпадку праблема дзятку на сябе ўзяла дзяржава.

Маці моўліца, а дзеші — сіроты. А гэта па-бацька?

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Рэдакцыя атрымала адказ на артыкул «Палкі ў колы» з канцэр-на «Белнафтахім», які па роду сваёй дзейнасці не можа не мець дачынення да паставак дызпаліва ў тым ліку і Наваельнінскім мікраайграснабу, дзе без яго, на-туральна, немагчымы выпуск бія-дзельна. Канцэрн «Белнафтахім» вы-казвае ўдзячнасць рэдакцыі газе-ты «Звязда» за ўвагу да актуаль-нага ў цяперашні час пытання па-ка, а як толькі адчулі слабасць улады, з'явілася надзея пазбегнуць пакарання: ген, закладзены Пры-родой, завяў пры сабэдзены. Грамадства не можа маральна функцыянаваць, абіраючыся на тая паніцы, як грэх, пакаян-не, кара Божа. Яны, безумоўна, важныя ў маральна-выхавальным плане, але правахоўныя структу-ры, якія абіраючыся на Закон сёння, больш эфектыўныя.

Фота Андрэя БЕЛІНЧЫКА.

вось імя паста — забіўшы, было па-чату гэта ў пачатку семідзсятых, а запомнілася): Меню слава на бесславье И то в президиуме ступ, На место теплее в канаве, Где в я спокойнейко уснул...

Ад зямлі пазт, зведваю некалі працу ў канаве і яе цёплым пры працы. Сёння ў Беларусі няма той вобласці ды, мусці, і раёна, дзе б не ведалі пра меліярацыю. У нас, на захадзе Віцебшчыны, дзе ляжыць Полацкая нізіна, меліярацыя актуаль-ная і сёння. У свой час влася вялікая палеміка аб тым, што, акрамя выгод сельскагаспадарчай вытворчасці, прыносяць меліяра-цыя наваколным асяроддзю, эка-логіі. І тут успомніў, пакапаўся і знайшоў кнігу свайго земляка, бы-лога агранома калгаса «Лен

РЭКАМЕНДАЦЫІ, ДА ЯКІХ ВАРТА ПРЫСЛУШАЦА

Бяспека руху

Ігнараванне неабавязковых для выканання новых палажэнняў ПДР можа мець для вадзіцеляў сур'езныя наступствы

Агульнавядома, што мякы дасканаласці няма. А ў такой сферы, як бяспека дарожнага руху, «шліфоўка» адпаведных правілаў жыццёва неабходна. Нават, здавалася б, пазначаныя хібы ў «дарожнай канстытуцыі» ў прамым сэнсе да смерці падобныя. Вось чаму ў амаль што новыя Правілы дарожнага руху (ПДР), якія дзейнічаюць з 1 студзеня 2006 года, кіраўніком краіны надаўна былі ўнесены змяненні. Сутнасць гэтых карэктураў аглядалінік «Звязды» папрасіў пракаментаваць намесніка начальніка ўпраўлення Дзяржаўтаінспекцыі МУС Беларусі Яўгена КАРПОВІЧА.

— Яўген Леанідавіч, два асноўныя, на мой погляд, новаўвядзеныя, якія датычаць выкарыстання зімовых шин і дзіцячых аўтакрэслаў, носяць рэкамендацыйны характар. А гэта азначае, што не с'ядаюмыя кіроўцы могуць беспаскарэна ігнараваць адпаведныя палажэнні ПДР. Якім чынам Дзяржаўтаінспекцыя будзе дабівацца выканання памянёных рэкамендацый?

— Напачатку хачу патлумачыць сутнасць змяненняў і дапаўненняў, зацверджаных прэзідэнтскім Указам № 526. Яны не маюць рэвалюцыйнага характару. Разам з тым гэтыя новаўвядзеныя вельмі важныя, бо з'яўляюцца шэраг актуальных праблемаў павышэння бяспекі на дарогах.

Напрыклад, ва ўказе адзначана, што «пры наяўнасці снежнага покрыва рэкамендуецца ўдзел у дарожным руху транспартных сродкаў, абсталяваных шынамі, прызначанымі для эксплуатацыі ў зімовыя умоваў». Так, за ігнараванне гэтых парадзі адміністрацыйна адказнасць не прадугледжана. Прасцей кажучы, супрацоўнікі ДАі не будуць штрафваць кіроўцаў за тое, што тыя не забяспечылі сваіх «калезных коней» зімовымі «аўткам». Аднак аўтаматары павінны ведаць, што ігнараванне памянёных рэкамендацый можа мець трагічныя наступствы і стварыць куды больш непрыемнасцў ў выпадку здзяйснення імі дарожна-транспартнага здарэння (ДТЗ). Бо, калі высветліцца, што аварыя здарылася менавіта з-за адсутнасці зімовых шин, гэта можа стаць аб'яваваючым віну шэфэра фактарам.

Зусім верагодна, што ў бліжэйшы час і страховае кампаніі звернуць пільную ўвагу на «аўткам» транспартных сродкаў сваіх кліентаў. У прыватнасці, фармальна яны будуць мець права зменшыць памер кампенсацыі, альбо ўвогуле не плаціць страхоўку асобам, якія не прыслухаліся да памянёных рэкамендацый і трапілі ў ДТЗ.

— У ісё ж, на маю думку, больш мэтазгодна было абавязаць усіх аўтамаатараў «правабаваць» ў зімовыя шыны, чым чакаць, пакуль яны набярэць бяды на дарозе. Таксама, я лічу, варта было б рэкамендаваць, а прымушаць кіроўцаў легкавых аўтамабіляў перавозіць дзіцяцей да 12 гадоў ў спецыяльных крэслах. Дарэчы, у многіх краінах гэтыя нормы носяць абавязковы характар.

— Так, сапраўды, вы маеце рацыю. Але трэба ўлічваць беларускія рэаліі. Не ўсе ўладальнікі транспартных сродкаў маюць грошы на

набыццё зімовых шин. Напрыклад, пенсіянеры ці інваліды, якія карыстаюцца старэнкімі «Запарожжамі», «Масквічамі» ці «Жыгулямі». Камплект зімовага «аўтка» для такіх аўтамабіляў каштуе больш, чым самі транспартныя сродкі.

Безумоўна, праз некаторы час і ў нас усё аўтамаатараў у абавязковы парадку павінны будучы карыстацца зімовымі шынамі. Пакуль жа Дзяржаўтаінспекцыя праводзіць маніторынг грамадскай думкі на гэты конт, вылучае магчымасці аічных вытворцаў, каб, у рэшце рэшт, знайсці такі варыянт вырашэння праблемы, які задавоўваў бы ўсіх уладальнікаў транспартных сродкаў.

Цяпер што датычыць дзіцячых аўтакрэслаў. Згодна, праблема актуальная. Толькі ў гэтым годзе ў выніку ДТЗ загінулі 58 нашых маленькіх сурмагданцаў. Ёсць сярод гэтых ахвяраў і пасажыры транспартных сродкаў. Магчыма, некаторыя з іх засталіся б жывымі, каб у момант аварыі знаходзіліся ў спецыяльных сядзеньнях. Але, на жаль, зараз аічная прамысловасць не можа забяспечыць аўтамаатараў адпаведнымі крэсламі. У нашай краіне толькі адзін вытворца такой прадукцыі. А зямляны аналаг каштуюць у некалькі разоў даражэй і не ўсім па кішы. Магчыма, кошт такіх імпортных прыстасаванняў неўзабаве зменшыцца. У прыватнасці, на адным з бліжэйшых пасяджэнняў Пастаяннай камісіі па забяспечэнні бяспекі дарожнага руху, якая дзейнічае пры Саветае Міністраў, планавалася разгледзець пытанне аб адмене ці змяншэнні мытнай пошліны на гэтыя тавары.

— Скажыце, калі ласка, а навошта ў памянёным дакуменце трэба было нагадаваць сведкам і ўдзельнікам ДТЗ, каб яны да прыбыцця супрацоўнікаў ДАі знаходзіліся за межамі праезнай часткі дарогі? Гэта ж элементарныя правілы паводзінаў на дарозе, хіба іх трэба зацвярджаць указам.

— Як сведчаць выпадкі траўматызма на дарогах ў памянёных сітуацыях, многія нашы сурмагданцаў не засвоілі гэтыя элементарныя правілы паводзінаў. Нарядка сведкі ці ўдзельнікі ДТЗ трапляюць пад колы іншых транспартных сродкаў менавіта з-за сваёй неабачлівасці. Таму і дэталова дакументальна вызначаны іх месца, каб потым не было скаргаў і нараканняў.

— А ці абавязаны кіроўцы транспартных сродкаў вазіць з сабой святлоадбівальную камізылку?

— З пункту гледжання Правілаў дарожнага руху, аўтамаатараў не абавязаны гэтага рабіць. Але я раю кіроўцам усё ж набыць і мець у саляне аўтамабіля такога адзенне. У дарозе рознае можа здарыцца.

Напрыклад, давядзецца мяняць кола ў цёмы час сутак ці ліквідуюваць іншую няспраўнасць. Словам, дзеля ўласнай бяспекі трэба абавязкова абазначыць сябе. Дарэчы, мы рэкамендуем кіраўнікам аўтамаатараў транспартных прадпрыемстваў забяспечыць сваіх вадзіцеляў такімі камізылкамі.

— Яўген Леанідавіч, пракаментаўце, калі ласка, палажэнні памянёнага Указа, якія кіроўцы абавязаны выконваць.

— Я хачу звярнуць увагу аўтамаатараў на новыя правілы паркоўкі. Дзеля таго, каб павялічыць свабодную прастору на дарозе, зрабіць больш зручным праезд, вадзіцель абавязаны ставіць транспартныя сродкі паралельна да краю праезнай часткі. Вядома, калі ёсць адпаведныя дарожныя знакі, альбо разметка, то дапускаецца і іншае размяшчэнне аўтамаашын на дарозе.

У дакуменце таксама зроблена ўдакладненне. Жалозі альбо шотры можна прымяняць толькі на заднім шкле, а на бакавых шыбах неглы.

— Ці плануецца ў бліжэйшы час ўнесці яшчэ якія-небудзь змяненні ў ПДР альбо іншыя дакументы, якія рэгулююць пытанні бяспекі руху? Напрыклад, апошнім часам нават у суседняй Расіі шмат гавораць аб неабходнасці ўвесці забарону на курэнне за рулём. Дэлегацыя ад гэтых рэгіёнаў РФ унеслі ў Дзяржаўнае адпаведны законпраект. Ці варта да такой ідэі прыслухацца і нам?

— Пачну з адказу на апошняе пытанне. На маю думку, курэнне за рулём неабходна забараніць. Аізн мой знаёмы трапіў у ДТЗ крок у момант, калі прыкурваў цыгарэту. Але гэта толькі мой асабісты пункт погляду. Наколькі мне вядома, на заканадаўчым узроўні падобныя ініцыятывы ў нашай краіне ніхто пакуль не вылучаў.

Увогуле, уносіць істотныя змяненні ў Правілы дарожнага руху ў бліжэйшы час не плануецца. Усе найбольш актуальныя праблемы вырашаны ў памянёным Указе № 526. Хоць, безумоўна, не выключана, што само жыццё запарубе ўнесцяныя нейкія змяненні ці дапаўненняў у ПДР.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

(Заканчэнне.)

— Калі вы ехалі ў Мінск маладым творцам, поўным планаў і амбіцый, няўжо ў думках не трымалі надзею рана ці позна адсюль з'ехаць і перабраць у які-небудзь славетны расійскі тэатр?

— Шчыра кажучы, калі стаяў у Мінску першы спектакль, я і не думаў, што тут затрымаюся. Але так здарылася, што я паставіў першы спектакль, другі спектакль... Палюбіў трупы, у мяне з'явіліся сябры, аднадумцы. Палюбіў горад. Я ўжо тут з 1973 года.

— Ваша праца была навідавоку, і цяжка паверыць, што за гэты час вас не запрашалі ў іншыя тэатры, не спрабавалі перамаціць.

— Мяне запрашалі неаднаразова. І на пастановкі, і ў якасці кіраўніка. Але на тыя прапановы, якія былі, я не мог пагадзіцца, таму што там ужо працавалі мае калегі. Я мог бы пайсці на пустое месца. Але на «жывое», у вар'янце падсуджвання кагосці — я ніколі б на гэта не пагадзіўся.

— Дзякуючы гэтаму ў нашым тэатры цэлая эпоха, звязаная менавіта з вамі. І калі гавораць «Беларускі балет», то маюць на ўвазе «Елізабет». Што дапамагла вам дасягнуць такога поспеху?

— Толькі штодзённая праца. Я чалавек шалёны да працы. Я дыхаю тэатрам. Нічога лепшага ў жыцці няма акрамя сямі і тэатра. Я належаў да тых людзей, якія прысвячаюць сваё жыццё тэатру, укладваюць у яго шмат асабістага і разумення жыцця, свету. Тэатр і я непадзяльныя.

— Беларуская балетная труппа неаднаразова была на гастролях за мяжой. Вы шмат пазездзілі. Дзе больш разумелі і адчувалі вашу харэаграфію?

— Мы праехалі даволі шмат краін і Еўропы, і Азіі. Ва ўсіх краінах, дзе балет папулярны, я быў. Магу сказаць пра сябе: я еўрапеец. Выхаваны на вельмі добрых рускіх школах — назавём так Вагануўскаў акадэмію і кансерваторыю. Вядома ж, у мяне еўрапейскае мысленне, я прыхільнік класічнага напрамку ў танцы. Мне здаецца, што сапраўднае мастацтва даходзіць да сэрца кожнага, нават калі чалавек не выхаваны на еўрапейскіх традыцыях. Важна, што чалавек хоча ўбачыць. Ады і мінучыцца знайсці змест і сэнс. А другія ўспрымаюць гэта як нешта цудоўнае, божае, які не імкнучыся прааналізаваць спектакль, драматыроў. Яны прыходзяць і проста атрымліваюць задавальненне ад таго, што дакрануліся да вялікай музыкі, да харэаграфіі, сцэнаграфіі. Я ведаю толькі два падыходы да адчування балета.

— А калі казаць пра сучасную харэаграфію, у якой вы казалі сваё слова?

— Базавая частка таго, што я раблю, знаходзіцца ў класіцы. Я проста развіваю гэта. Карыстаюся сістэмай каштоўнасцяў і падмуркам класічнага балета. Для мяне гэтая сістэма — найвышэйшая форма развіцця танца. Таму што танец быў вельмі фальклорны, спартыўны, панатымны і гэтак далей. Ёсць танец і стылі «мадэрн». Гэта зусім іншая сістэма каштоўнасцяў. Я прыхільнік таго мастацтва, у якім на класічнай аснове можна пайсці ад канцэртнага да абстрактнага. Гэта найвышэйшае дасягненне — падняццё над светам маючы канкрэтны штуршок. Ні адна іншая сістэма гэтага не дасягае, толькі сістэма класічнага танца.

— Але яшчэ ў часы Саветаў Саюза ваша імя было сімвалам сучаснага накірунку ў балете. Да вас прыязджалі на харэаграфію зоркі саветаў саюзаў...

— І зараз прыязджалі. І вучні ў мяне ёсць. Ёсць прыхільнікі і паслядоўніцы. Усё роўна сістэма прафесійных каштоўнасцяў, якую я абраў, здаецца мне найбольш правільнай. Менавіта ў тым напрамку, у якім я працую.

Перамогам слепату! Старэчу...!

Знойдзены сродак ад старэчай слепаты. Добра зарэкамендаваў сябе і паспяхова выкарыстоўваецца ў медыцынскай практыцы пры лячэнні злупаканых новаўвараўняў скуры беларускі препарат «Фаталон», які здольны абараніць людзей пажылога і старэчага ўзросту ад падзення зроку, якое прагрэсруе і вядзе часам да слепаты. Такія вялікі клінічныя выпрабаванні прапарата, якія завяршыліся на кафедры афтальмалогіі Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, размешчанага ў 3-й сталічнай клініцы. Сувесных аналагаў у «Фаталона» няма. Пры лячэнні ён выкарыстоўваецца толькі ў сукупнасці з лазерным выпраменьваннем.

Вольга ГРЫГОР'ЕВА, «Мінск-Навіны».

— Вы папрацавалі з зоркамі балета — з Маяй Плісецкай, Андрэсам Ліпнам і Нікай Ананіяшвілі. Што дае праца з такімі асобамі? І ці не становіліся вы пасля яе больш патрабавальнымі да артыстаў у нашым тэатры?

— Здаецца, так. Не ва ўсім, праўда, атрымліваецца. Гэта таксама талент — быць добрым артыстам. Але ёсць людзі, якія мне падабаюцца ці якія на шляху да гэтага, усё роўна самае галоўнае — беларускі балет. Таму што гэта былі толькі эпизоды майго шляху, дачом і аўтарам, якімі з'яўляюцца артысты, нічога не зробіш. Вельмі многа залежыць ад ступені таленту артыста.

— Артысты разумеюць вашы патрабаванні?

— Здаецца, так. Не ва ўсім, праўда, атрымліваецца. Гэта таксама талент — быць добрым артыстам. Але ёсць людзі, якія мне падабаюцца ці якія на шляху да гэтага, усё роўна самае галоўнае — беларускі балет. Таму што гэта былі толькі эпизоды майго шляху, дачом і аўтарам, якімі з'яўляюцца артысты, нічога не зробіш. Вельмі многа залежыць ад ступені таленту артыста.

— Але яны ўжо зоркі... Яны не былі зоркамі, калі працавалі ў Расіі. Я іх зрабіў зоркамі. А іныя артысты — гэта выхаваныя нашай школы. Я вельмі цаню нашу школу. Да яе трэба сур'езна ставіцца і падтрымліваць. Патэнцыял у беларускіх школы даволі высокі.

— Вы таксама з'яўляецеся педагогам — выкладаеце ў будучых харэаграфіаў. Але ўсё роўна застаецеся адзіным майстрам, які ставіць добрыя балеты... Я не ведаю, што будзе заўтра ў нашай харэаграфіі. Але праблема не толькі ў нас. У Маскве ёсць курс, які выпускае харэаграфіаў, у Пецярбургу. Іх выпускаюць дзесяткамі, кожны год. Дзе гэтыя харэаграфы? Вялікая рэдкасць — нараджэнне харэаграфіаў. Людзі атрымліваюць поўную колькасць ведаў, а нічога цікавага зрабіць не могуць. Таму што навуцальныя ўстановы фарміруюць добрых рамеснікаў. А харэаграфіаў яркіх — няма. Трэба яшчэ, каб Божаўня да іх дакрануўся. Мяне паляхо, што ніхто за спінай не стаіць. І калі паглядзець, то ўвогуле ў Беларусі ўсё асноўныя калектывы — Народны хор, аркестр народных інструментаў, тэатр Яні Купалы, тэатр імя Горкага — трымаюцца на магіках, якія выраілі яшчэ ў той час. У той час яны пачалі ствараць, і цяпер выдатныя прафесіяналы.

Цяжка нават прааналізаваць, чаму так атрымліваецца. Я магу пра себё толькі сказаць: у мяне ёсць вачы. Але пакуль ніхто не дыхаў ў спіну. Я люблю дама паспрабаваць, і адзіны і два спектаклі паставіць. І ўжо даваў такую магчымасць не адной жанчыне. Важна, каб вынік быў, каб я адчуваў, што магу спадзявацца на кагосці. Калі-небудзь трэба будзе некаму перадаць усё, што я за гэтыя гады зрабіў.

— Вы прыклалі руку да выхавання многіх выдатных артыстаў беларускага балета. Ці былі ў вас калі-небудзь любімчыкі?

— Я вельмі люблю разумных артыстаў. Якія не слепа выконваюць харэаграфіаў, а ў якіх ёсць унутры артыстычнае дуоўнае наўвученне. Я не люблю глухаста на сцэне. Яно адразу бачнае. І глупіку гэту адлучаю ад тэатра. Акцёры павінны быць разумнымі, з вельмі добрым аналізічным магчымасцямі, каб не былі слупога паказу аўтарскай харэаграфіі. Яны павінны ўмець удыхнуць у яе жыццё. У мяне такая прафесія, што без пасрэднай паміж гледацямі і аўтарам, якімі з'яўляюцца артысты, не будзе нічога.

— Калі вы прыехалі ў Мінск, балет быў часткай Мінскага тэатра оперы і балета. Зараз гэта самастойны брэнд — «Беларускі балет». Вы свядома стараліся яго стварыць?

— Калі былі агульны тэатр, то гэта таксама быў брэнд. А зараз ёсць адзін з варыянтаў, што пасля рамонтна зноў будзе адзін тэатр, альбо ваду — рэкі, азёры.

ра і балет бралі ў арэнду памяшканні ва ўласным тэатры — гэта смешна... Я думаю, што брэнд застаецца. Уся справа ў тым, якое развіццё ўсё атрымае, і наколькі мы будзем патрабавальнымі дзіям. Калі будучы пустаа ляў, то для чаго гэты тэатр? Насамрэч трэба думаць пра яго наўвучэнне. Заўсёды павінна нешта новае з'яўляцца, ці перааранувацца старое. Любы твор праз час губляе свой бляск — касцыюм, дэкарацыі, тэкст. А тое, што жыве

— Яны вельмі радаліся зацываюцца балетам, ваша жонка — операй. А які я на чым выхоўваўся вашы дзеці?

— Мне вельмі падабаецца і цешчай — добрая ёй памяць. Яна практычна вынесла ўсё цяжар выхавання нашых дзіцяў. Яны абодва любілі яе як родную матулі і да цяперашняга часу ўспамінаюць. І я ў тым ліку. У мяне заўсёды былі добрыя адносіны з цешчай, яна усё разумела.

— Але дзеці не абралі для сябе мастацтва заняткам жыцця?

— Яны абодва добра адкаваўныя ў мастацтве людзі — выраілі ў тэатральна-музычную сям'ю. Яны шмат ведаюць, вельмі цікавыя. Яны ілі вельмі добрая адукацыя. Сын скончыў Маскоўскі ўніверсітэт і аспірантў. Дачка скончыла Лінгвістычны ўніверсітэт у Мінску, стажыравалася ў Грочы. Кожны з іх вельмі добры спецыяліст у сваёй галіне. Але, на жаль, дынастыя не атрымалася. Унукаў пакуль Бог не даў — ні сын, ні дачка не спяшваюцца. Але буда вельмі рады, калі яны з'явіцца.

— Бацькі, калі адраўнялі вас вучыцца, напэўна, верылі ў вас. Але яны былі далака і ім было цяжка падтрымліваць вас ці падзяляць вашы поспехі. Ці былі ў іх магчымасці бачыць вашу працу на сцэне?

— Яны вельмі радаліся маім поспехам, таму, як складалася маё жыццё. Я думаю, усе бацькі непакояцца за сваіх дзіцяў. Яны падтрымлівалі мяне ўвесь час, калі я маленькім дзіцяці пачынаў займацца танцамі ў самадзейнасці пры бакінскім Доме афіцэраў. Я быў вельмі захоплены гэтым, мне падабалася заняты. Натуральна было, калі з самадзейнага калектыву я паступіў у выцільшчы. Спачатку вучыўся ў Баку, потым у Пецярбургу. Бацькоў радавала тое, што я знайсціў сваю справу. Яны былі ў Мінску, неаднаразова прывязджалі на спектаклі. Потым бачылі памёр, і мама з сястрой пераехалі сюды. Сястра і цяпер жыве тут. Яна на дзесяць гадоў маладзейшая за мяне. У нас з ёй вельмі цёплыя, добрыя адносіны.

— Ці ёсць нешта, пра што вы марыце для сябе?

— Я нават не ведаю. У мяне бліжэйшыя мары. Калі мы выязджалі перад рамонтам — думаю, як не страціць рэпертуар. Быццам бы захаваў. Зараз, каб уехаць назад, трэба вярнуць тую спектаклі, якія ішлі тут з поспехам і стваралі новыя. Абцаюць, што да студзеня 2009 года рамонт скончыцца. Я буду рады, калі гэта адбудзецца, таму што адрамантаваць гэты засталося вельмі многа. І сам перызд яшчэ будзе выпрабаваннем. У нас жа пасля рамонтна будзе іншая сцэна — яна дагэтуль была роўная, а зробіць пад ухілам у 4 працэнтаў, як гэта патрэбна. Думаю, артысты прывыкнуць хутка.

Дзякуй Богу, што за час рамонтна ў нас захавалася труппа. Вельмі многі прасяюцца на працу ў Беларусь — з Расіі, Украіны, Прыбалтыі. На сайце прыходзяць пытанні з далажка замержа, які ўладкавацца ў нашу труппу. Але я стараюся збору не браць. Усё-такі мы фарміруем адзіны стыль, а выпадковыя людзі яго разубраць. Напрыклад, будзе ў кардэлавец стаць 31 беларуска з адзінай школай, манерай і з'явіцца адна іспанка, якая само сапсаваць усё ўражанне. І з 32 лебедзяў будзе адзін паранены. Радуе, што ніхто са сваіх не з'ехаў за гэты час. Нас усіх чакае вялікая праца. Вось дзеля яе я мару пра тое, каб быць здаровым фізічна, каб нічога не турбавала. Таму што наперадзе вельмі шмат спраў.

Размаўляла

Ларыса ЦІМОШЫК.

Спорт-тайм

«МІНСК» РАЗВІТАЎСЯ З ВШЭЙШАЙ ЛІГАЙ

У выхадныя прайшоў чарговы, 24-ы тур чэмпіянату Беларусі па футболе. Футбольны клуб «Мінск» канчаткова страціў нават тэарэтычныя шанцы застацца ў вышэйшай лізе. Пасля суботняй нічыёй на сваім полі з магілёўскім «Дняпром» «гараджанам» выліся на пецькуа ў дывізіён рангам ніжэй.

Астатнія матчы прывялі да змен у верхніх радках турнірнай табліцы. Галоўнай прычынай руху прэзідэнтаў на серабро і бронзу стала паражэнне на сваім полі жоўдніскага «Тарпедэ» ад «Нафтану». Падпечныя Алега Кубарова адкрылі лік, але тут жа прапусцілі два мячы і да канца гульні выправіць становішча не здолелі. На другім месцы застаецца МТЗ-РІПА дзякуючы хуткаму голу на другой хвіліне Вячаслава Глеба ў вароты «Смаргоні». Праследуе мінчан салігорскі «Шахцёр», які абіграў у гасцях «Віцебск». На чацвёртае месца выйшаў «Гомель», які перамог у Брасце 2:0. Здаецца, канчаткова выбыў з барацьбы

У БЕЛАРУСКІХ ДЗЮДАСТАЎ — БРОНЗА

На камандным чэмпіянаце Еўропы па дзюдо, які прымаў беларуская сталіца 27 кастрычніка, мужчынская і жаночая зборныя Беларусі заваявалі бронзавыя медалі.

На шляху да ўзнагарод мужчыны перамаглі каманду Украіны — 5:1, затым наступілі французам — 2:5, а ў матчы за «бронзу» нанеслі паражэнне япанцам — 4:3. Беларускі пачалі турнір з перамогай над харваткамі — 6:1, пасля чаго праіграў расіянкам — 0:6. Пераможцамі каманднага чэмпіянатаў кантынента сталі мужчынская зборная Грузіі і жаночая — Францыі. У фінале грузыны былі мацнейшыя за французаў 3:3 (19:18), у той час як французжанкі ўзялі верх над расіянкамі 4:3.

Валынцыйкай ДОЧКІ... І МАЦІ

Адразу папярэду, ні-ччога незвычайнага за гэтай сям'ёй раней не назіралася — людзі, як людзі... Маці, бацька, двое дзіцяці. Не назіраецца (як ні дзіка гэта гучыць) і зараз.

Але ж — на парадку. Не тры, як вадзіцца, а ўсе чатыры куты ў той хаце трымаўла жанчына — бегала па крамах (былі ж часы, калі нешта купіць там можна было хіба нарываючыся, адстапушы ў чарзе, альбо бо па якімсьці блале), гатавала, прыбрала, шыла (нават на заказ), мыла...

Зрэшты, гэты — за працу ніколі ніхто не лічыў, грошай — не плаціў. А калі мужавых хапае адно, што на ежу, — нідзе не дзеянне, пойдзеш зарабляць. Трэба.

Бо трэба ж апранацца, абывавацца, трэба гадаваць дзіцяці — лячыць, вучыць, думаць пра людскае жыццё.

На дзяржаўнае — чарга была куды даўжэйшая, таму яны (ну не з інтэрната ж дочкаў замуж выдаваць?) у каператэў ўлезлі. Капейку з капейкай тачылі, на сабе эканомілі, але ж кватэру-такі збудавалі, засялілі. Не паспелі ў ёй толкам абсталявацца, нейкую мэблелу купіць, дачыны бум падаспеў. Уступілі яны і туды: недалёка ад Мінска, у вельмі пясчаным кар'еры сваімі рукамі сталі дома будаваць, на такіх вазіч карызэм, п'отам з'яўляецца турботаў, у працы — яго паліваць, ба на пску ж, як вядома, ды без дагляду нічога не вырасца. А ім — кроў з носа — трэба, каб расло, каб не купляць хоць

бы садавіну-гародніну, кампоты-варэнні. Гаспадыня на зіму іх сотнамі літраў «круціла» — хоць такая дзі — падпорка была.

І прычыка — п'яць дзён у тыдзень, без перабывання, укладваць на заводзе, два — на сваім участку.

Цяжка? Не. Яны, прынамсі, ніколі не скардзіліся, бо, па-першае (і як кажучы), практычна здаровыя былі. А па-другое, не рабілі ж нічога незвычайнага. Побач, і акурат таксама, многія жылі: радаліся-і-ганарыліся нейкай абнове, першаўмырыліся-памідураў... Само сабою — поспехам дзіцяці.

У іх, да слова, хар

